

Eesti rände- ja varjupaigapoliitika 2019

Euroopa rändevõrgustiku (EMN) Eesti 2019. aasta aruanne

Kogu uuring leitav EMN
Eesti kodulehel: emn.ee
Statistika: PPA, Statistikaamet

Eesti rahvaarv

1. jaanuari 2020 a. seis

Eesti kodanikud **1 128 559**

EL kodanikud **20 883**

Kolmandate riikide kodanikud
107 430

Määratlemata / märkimata
72 104

SEADUSLIK RÄNNE, VIISA

- Koostamisel on mitmed valdkondlikud arengukavad ja strateegiad: **Siseturvalisuse arengukava 2020-2030, Rahvastiku ja sidusa ühiskonna arengukava ning Eesti 2035**. PPA-l valmis strateegia **#PPA2030**.

- Vastavalt siseministri määrusele muutus 2020. a sisserrände piiraru jaotus: 28 tähtajalist elamisluba antakse töötamiseks loominguilise töötajana, 18 luba töötamiseks spordi alal, 10 luba välislepingu alusel ning 1258 elamisluba töötamiseks üldkorra alusel. Kokku on 2020. a sisserrände piirarvuks 1314 elamisluba. Eelnevalt ei ole sisserrände piiraru osas jaotust tehtud.

- Majandus – ja kommunikatsiooni-ministeerium muutis välisvõrbumise toetuse taotlemise tingimusi, nüüd

on lisaks IT-spetsialistidele võimalik Eestisse värvata ka loodus- ja tehnikateaduste tippspetsialiste.

- Viisataotlust ja lühiajalise töötamise registreerimise taotlust on võimalik esitada vastavalt Välisministeeriumi ja PPA iseteeninduskeskkonnas.

- Siseministeerium ja EMN Eesti andisid välja brošüüri „**Rändestatistika ülevaade 2014-2018**“. Ülevaade ilmus eesti ja inglise keeles. Brošüür perioodiks 2015-2019, ilmub juunis 2020.

- Loodi rahvastikuregistri teenuseid koondav iseteenindusportaal **e-rahvastikuregister**.

- Teist aastat järjest kasvas hüppeliselt lühiajalise töötamise registreerimiste arv, töötajatest 75% olid Ukraina kodanikud.

Ränne Eestisse 2019

Pere
1662/2427

Töö/ Ettevõtlus
1937/2102

Õppimine
1267/1377

Lühiajaline töö
19 783/32 245

Rahvusvahelise
kaitse saajad
35/50

Viisad
143 126/170 354

EL kodanikud
4110/4022

E-residendid
22 367/16 630

RAHVUSVAHELINE KAITSE

- Sotsiaalministeeriumi asemel korraldab nüüd rändega seotud teenuseid Sotsiaalkindlustusamet.
- PPA hakkas väljastama nn kolm-ühes haldusakte – rahvusvahelise kaitse tagasilükkamise otsusega koos tehakse etteulatuvalt ka lahkumisettekirjutus ning sissesõidu-keeld. Ettekirjutus ja sissesõidukeeld peatatakse kuni rahvusvahelise kaitse taotluse lõpliku otsuse tegemiseni.
- Eesti võttis vastu otsuse, et ei osale enam ümberasustamise programmis.
- Sotsiaalsed ettevõtted „**Siin & Sääl**“ (Eesti Pagulasabi) ja „**Köömen**“ (Tartu Rahvusvaheline Maja) said hoo sisse.
- Majutuskeskuses hakati pakkuma psühholoogilist nõustamist.

INTEGRATSIION JA KODAKONDSUS

- Alustati keeleõppe lepingute sõlmimist isikutega, kes soovivad sooritada eesti keele B1 taseme eksami kodakondsuse saamise eesmärgil. Keeleõpet korraldab Sisekaitseakadeemia.
- Kohanemisprogrammi koolitustest võttis 2019. a osa rekordarv osalejaid, 2073 inimest, mis on 30% enam, kui 2018.a.
- Valmis **uussisserändajate Eestis kohanemise uuring**.
- Avati Tartu välismaalaste teenuskeskus, et aidata Tartusse ja Lõuna-Eestisse saabuvatel uussisserändajatel sujuvalt Eestis kohaneda ja ühiskonda sisse elada.
- Integratsiooni SA avas kaks uut eesti keele maja, Tallinnas ja Narvas.

INIMKAUBANDUS, EBASEADUSLIK SISSERÄNNE JA TAGASIPÖÖRDUMINE

- PPA korraldas suurõppuse HotSpot 2019, mille eesmärk oli viia läbi kõik põgenikega seotud menetlusetapid, kui Eestisse peaks lühikese ajavahe jooksul saabuma 3000 sisserrändajat. Õppusest võttis osa ligi 400 PPA ametnikku, lisaks osales mitmeid partnerorganisatsioone.
- Tõhustati ebaseadusliku töö rände ennetustegevusi (ettevõtete teadlikuse tõstmine, infopäevad, infovoldik).
- Koostati **inimkaubanduse ohvri**

tuvas-tamise ja teenusele suunamise juhend.

- Et parandada teadmisi inimkaubandusest, valmis **õppevideo**.
- Käivitus ohvriabi kriisitelefoni 116006, mis töötab 24/7.
- Jõustus seaduse muudatus, mis võimaldab välismaalases süüdistatavaga sõlmida kokkulepe isiku vabatahtlikuks riigist lahkumiseks, sätestades tema suhtes sissesõidukeeldu.

Esmased elamislood TOP 3

Ukraina Venemaa India Föderatsioon

E-residendid TOP 3

Venemaa Saksamaa Ukraina

EL kodanikud TOP 3

Läti Soome Saksamaa

Rahvusvahelise kaitse saajad TOP 3

Türgi Venemaa Ukraina Föderatsioon